

Meddelande om samarbete om återvändande och återtagande

Justitiedepartementet

2021-03-12

Dokumentbeteckning

COM (2021) 56 final

Meddelande om samarbete om återvändande och återtagande

Sammanfattning

Meddelandet innehåller förslag om hur återvändandet från EU:s medlemsstater ska kunna förbättras, både genom åtgärder inom EU och i förhållande till tredjeländer.

Regeringen stödjer åtgärder som bidrar till ett effektivt och gemensamt EU-system för återvändande. En väl fungerande och rättssäker ordning för återvändande är avgörande för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

I kommissionens meddelande om en ny migrations- och asylpakt, KOM (2020) 609, anges att ett välordnat återvändande är en viktig del av ett fungerande migrations- och asylsystem. I syfte att bidra till en sådan ordning har kommissionen presenterat ett antal förslag på området.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen redogör inte för några nya förslag i det nu aktuella meddelandet, utan upprepar i huvudsak de förslag som redan har presenterats i meddelandet om den nya migrations- och asylpakten (se faktapromemoria 2020/21:FPM19). Kommissionen uttrycker bland annat en uppmaning att

slutföra de redan pågående förhandlingarna om det reviderade återvändandedirektivet, man konstaterar att det så kallade återvändandesponsorskapet bör utgöra en del av den föreslagna förordningen om asyl- och migrationshantering (se faktapromemoria 2020/21:FPM20) samt att en återvändandekoordinator bör utses på EU-nivå. Koordinatören ska med stöd av ett högnivånätverk bestående av företrädare för EU:s medlemsstater bidra till ett bättre samarbete mellan berörda aktörer på området. Kommissionen nämner även att man under våren 2021 ska presentera det redan tidigare aviserade förslaget om en ny strategi för självmant återvändande och återintegrering. Kommissionen informerar också om att man avser att fortsätta de utvärderingar av medlemsstaternas arbete med återvändande som redan görs inom ramen för Schengenutvärderingarna. Kommissionen konstaterar vidare att de återtagandeavtal som EU har ingått med tredjeländer, och det stöd som EU och medlemsstaterna tillhandahåller i syfte att bidra till återintegrering av återvändande, har bidragit till ett bättre samarbete med ett antal tredjeländer.

Kommissionen redogör även för den utvärdering av samarbetet med tredjeländer som återkommande ska göras enligt artikel 25a i EU:s viseringskodex och att man avser att verka för dess genomförande. Kommissionen noterar att vissa tredjeländer samarbetar väl i återtagande av egna medborgare, medan andra tredjeländer inte samarbetar på ett tillfredsställande sätt.

Utöver detta nämner kommissionen det redan tidigare planerade antagandet av ett förslag om en åtgärdsplan mot människosmuggling samt redogör för den EU-finansiering som står till förfogande för bland annat åtgärder på migrationsområdet.

1.3 Gällande svenska regler och förslagetets effekt på dessa

Konsekvenserna av förslagen i meddelandet påverkar inte det svenska regelverket.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslagen avser att effektivisera arbetet med återvändandet från medlemsstaterna och bedöms därigenom medföra minskade kostnader.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer åtgärder som bidrar till ett effektivt och gemensamt EU-system för återvändande. En väl fungerande och rättssäker ordning för återvändande är avgörande för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2020/21:FPM82

Medlemsstaterna har i samband med kommissionens meddelande om den nya asyl- och migrationspakten uttryckt allmänt stöd för de förslag som upprepas i det nu aktuella meddelandet. Vad gäller det övergripande behovet av en väl fungerande ordning för återvändande och återtagande råder det konsensus mellan medlemsstaterna.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Kommissionens meddelande har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionens meddelande innehåller inga lagförslag. Därmed är frågan om rättslig grund inte aktuell.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionens meddelande innehåller inga lagförslag. Därmed är frågan om subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen inte aktuell.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Ett första meningsutbyte om meddelandet hölls i rådsarbetsgruppen för integration, migration och återsändande den 24 februari 2021. Meddelandet har också behandlats vid möte i rådet för rättsliga och utrikes frågor den 11–12 mars 2021. Det kan förväntas att de olika förslagen i meddelandet kommer att behandlas i rådsstrukturen både under det portugisiska och kommande ordförandeskap.

4.2 Fackuttryck/termer

Begreppet återvändande brukar användas för att beskriva hela den process som inbegriper en persons återvändande till det land dit han eller hon har avvisats eller utvisats.

Begreppet återtagande brukar användas för det förfarande som inbegriper ett ursprungslands återtagande av en person som har avvisats eller utvisats.